

kteře osoby mají býti uvědoměny o vyřizení knihovněch návrhů. Nejvyšší soud nepochybuje, že k těmto osobám patřili i Josef S. a společníci jako spoluvlastníci jedné ideelní čtvrtiny nemovitostí, na jichž ostatní tři ideelní čtvrtiny byla zřizena výměna, neboť vkladem této výměny, kterou zřídila Františka S-ová jako spoluvlastnice ke 3/4 nemovitostí ve prospěch Ladislava L-a, — poskytnuvši mu výhradně užívání t. zv. výměnického bytu, dvou komor, chléva a půdy, dále užívání studny a výhradně užívání několika pozemků a zatíživši touto výměnou samostatně a bez ohledu na ostatní podílníky společné nemovitosti, — byli beze sporu ostatní spoluvlastníci dotčeni ve svých knihovněch právech, pokládali se proto usnesením knihovněho soudu právem za zkráceny a byli tudíž oprávněni k rekursu do usnesení, jímž byl povolen knihovně vklad výměny. Není tudíž správným stěžovatelčín názor, že měl rekursní soud rekurs spoluvlastníků do usnesení knihovněho soudu odmítnouti.

Ve věci samé rozhodl rekursní soud správně, vyhověv rekursu spoluvlastníků a zamítnuv knihovně žádost Františky S-ové o vklad práva doživotní bezplatně výměny ve prospěch Ladislava L. na 3/4 společných nemovitostí, a stačí stěžovatelku odkázati na správné odůvodnění napadeného usnesení, jež se úplně shoduje se zdejšíím rozhodnutím čís. 2184 sb. n. s., jež pokládá nejvyšší soud za správné přes opačný názor, vyslovený ve zmíněném již rozhodnutí čís. 7265 sb. n. s.

Čís. 12225.

Služebně poměry železničňích zaměstnanců.

Rozhodování (judikování) o nárocích, týkajících se nesprávné výměry nebo výplaty služebněch příjmů, upravených podle vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n., bylo stejně jako u státních zaměstnanců přikázáno úřadům v něm vyjmenovaným jako úřadům správním.

Nápravy proti rozhodnutí těchto správních úřadů lze se domáhati pořadem práva za podmínek zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n. Nebyla-li žaloba podána v devadesátidenní lhůtě podle § 2 (1) zák. čís. 217/25, jest ji zamítnouti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, Rv II 311/31.)

Výměrem ředitelství státních drah v Brně ze dne 19. února 1929, čís. 16/64-I-29 byl žalobce, technický koncipista, stabilisován s platností a s finančňím účinkem od 1. ledna 1926 v IX. služebně třídě s pořadím od 1. července 1924. Po převodu do nových platů podle vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. bylo mu přiznáno druhé (zvýšené) adjutum, k termínu od 1. července 1926 pak stupeň služebněho a) 6 platové stupnice (14.000 Kč). Ministerstvo železnic pak výnosem ze dne 12. března 1929 čís. 12.243 Pers 2/1929 zrušilo výměř ředitelství státních drah v Brně ze dne 19. února 1929, čís. 16/64-I-29, jímž byla žalobci přiznána stabilisace k 1. lednu 1926 a nařídilo ředitelství státních drah v Brně, by žalobce ustanovilo úředníkem podle platných předpisů vlády. nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n.

Proti tomuto výnosu ministerstva železnic podal žalobce dne 23. května 1929 námitky, ministerstvo železnic však výnosem ze dne 8. června 1929, čís. 25.527 Pers 29-2, který byl žalobci sdělen výnosem ředitelství československých drah ze dne 16. června 1929, čís. 16/64 E I 29 námitkám žalobce nevyhovělo a setrvalo na zrušení původního dekretu. Žalobou, zadanou na soudě dne 11. února 1930, domáhal se žalobce na československém státu 1. by bylo zjištěno, že žalobce byl dekretem ze dne 19. února 1929, čís. 16/64 a I-29 ředitelstvím čsl. stát. drah pravoplatně jmenován s platností od 1. ledna 1926 definitivně úředníkem s pořadím od 1. července 1924 a že tímto dekretem k 1. červenci 1926 byl mu poskytnut pravoplatně stupeň služného VI. platové stupnice a) 14.400 Kč ročně a že jest tudíž bezúčinným výnos ministerstva železnic ze dne 12. března 1929, čís. 12.243 pers. 2-29 a na základě něho vydaný výnos ředitelství čsl. státních drah v Brně ze dne 11. května 1929, jimiž byl původní dekret ředitelství čsl. stát. drah v Brně ze dne 19. února 1929, č. j. 16/64-a-I/29 prohlášen neplatným a 2. by bylo uznáno právem, že vzhledem k pravoplatnosti řečeného dekretu ředitelství čsl. stát. drah v Brně ze dne 19. února 1929, čís. 16/64 a I/29 přísluší žalobci počínajíc od 1. července 1926 služné VI. platové stupnice a) 14.400 Kč ročně a vzhledem k ustanovení § 15 odst. 2 zák. čís. 103/26 sb. z. a n. služné VI. platové stupnice b) 16.200 Kč ročně, počínajíc 1. červencem 1929 a že žalovaný československý stát jest povinen doplatiti žalobci rozdíl požitků mezi čekatelským adjutem a požitky připadajícími podle stupně služného VI. a za dobu od 1. července 1926 do 1. července 1929, úhrnem 6.300 Kč, dále doplatiti žalobci rozdíl mezi čekatelským adjutem a stupněm služného VI. b) plat. stupně, počínajíc 1. červencem 1929 až do 31. ledna 1930 ve výši 1.050 Kč. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v ý š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Především bylo se dovolacímu soudu obíratí námitkou žalovaným československým státem teprve v dovolací odpovědi uplatněnou, že žalobní nárok je prekludován ve smyslu zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n., poněvadž k preklusi jest soudům hleděti z úřadu v každém období sporu. Není sporné, že žalobcův služební poměr jest soukromoprávní, což ostatně bylo výslovně zdůrazněno i v § 1 odst. (4) vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n., o úpravě platových a některých služebních poměrů zaměstnanců československých státních drah. Také žalobní nároky jsou povahou svou soukromoprávní, o nichž by zásadně bylo podle § 1 j. n. rozhodovati řádným soudům, pokud nebylo zvláštním zákonem přikázáno rozhodovati o nich jinému úřadu. Jest tedy řešiti otázky, z d a r o z h o d o v á n í o n á r o c í c h žalobou uplatněných bylo zákonem přikázáno jinému úřadu a tím odňato řádným soudům, a pakli ano, zda jsou tu podmínky zákona čís. 217/1925 sb. z. a n., za nichž se lze domáhati nápravy rozhodnutí správních úřadů pořadem práva, a posléze, zda žalobní nároky byly uplatněny včas, t. j. ještě před uplynutím propadné lhůty, vytčené v § 2 zákona čís. 217/1925 sb. z. a n., což jest právě popíráno v dovolací

odpovědi. Žalobce domáhá se žalobou soudního zjištění, že výnos ministerstva železnic ze dne 12. března 1929, čís. 12.243 pers. 2/29 a podle něho vydaný výměr ředitelství čsl. státních drah v Brně ze dne 11. května 1929, jimiž byl uznán za neplatný žalobcův dekret ze dne 19. února 1929, čís. 16/64-29, jsou právně bezúčinné. Výnosem ministerstva železnic byla nařízena a výměrem ředitelství čsl. státních drah v Brně byla provedena nová úprava jednak v ustanovení žalobce úředníkem, jednak ve služebních požitcích, a to výslovně podle předpisů vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n., nabyvšího zpětné účinnosti dnem 1. ledna 1926 (§ 150 odst. (1) vl. nař.). Proti tomuto opatření úřadu o stabilisaci a z ní plynoucí úpravy služebních požitků podal žalobce námitky k ministerstvu železnic, jež však o nich rozhodlo zamítavě, a to s konečnou platností, dne 8. června 1929 (čís. 25.527 pers. 2.), o čemž byl žalobce vyrozuměn výměrem ředitelství čsl. státních drah v Brně ze dne 16. června 1929. Žalobce se domáhá ve skutečnosti žalobou změny poslední své služební úpravy a požitků s ní souvisejících, provedené podle předpisů vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. Toto vládní nařízení řádně podepsané (§ 84 úst. list.) a vyhlášené bylo vydáno v mezích platového zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. (§ 55 úst. list.) a na základě zákonného zmocnění odst. (1) § 210 plat. zák., a, jsouc v plné shodě se zákonem, má moc zákona. V § 70 použilo vládní nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. stejných předpisů jako § 151 platového zák. pro pragmatikální státní zaměstnance o opravných prostředcích proti opatřením úřadů, upravujícím služební příjmy zaměstnanců, čímž jest rozuměti — jak bylo již v rozhodnutí ve sb. n. s. čís. 9875 vyloženo — nejen vadný číselný výpočet příjmů, nýbrž i použití nesprávné základny, t. j. nesprávného, ať skutkového, nebo právního podkladu pro vyměření služebních příjmů. Z ustanovení § 70 vl. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. však zřetelně vyplývá, že rozhodování (judikování) o nárocích, týkajících se nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů, podle tohoto vládního nařízení upravených, bylo stejně jako u ostatních zaměstnanců přikázáno úřadům v něm jmenovaným jako úřadům správním, neboť tímto ustanovením bylo jim přiznáno právo, by rozhodovaly o námitkách proti své úpravě (výměru) služebních příjmů zaměstnance čsl. státních drah, t. j. by pronesly výrok (rozhodnutí) o námitkách a v něm řádně odůvodnily skutkový podklad i své právní posouzení o sporném nároku, tedy zcela obdobně jako při státních zaměstnancích pragmatikálních správní úřady. Proti tomuto rozhodnutí úřadu přiznává dále § 70 vlád. nař. zvláštní opravný prostředek odvolání k ministerstvu železnic, které má konečným výrokem o sporné úpravě platové rozhodnouti. Stejný doslov § 70 vlád. nař. s § 151 plat. zák. svědčí tomu, že bylo i pro zaměstnance čsl. státních drah použito stejného postupu při rozhodování (judikování) jako u zaměstnanců státních a že takto zákonem, t. j. § 210 plat. zák. a § 70 jeho prováděcího nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. bylo rozhodování přeneseno na úřady v § 70 vlád. nař. jmenované, jako na úřady správní, třebaže jde o nároky soukromoprávní u nepragmatikálních zaměstnanců čsl. státních drah. Rozhodují-li však tyto úřady podle uvedených předpisů o soukromoprávních nárocích zaměstnanců čsl. státních drah, odvozovaných z ne-

správné úpravy služebních příjmů, provedené ve smyslu vlád. nař. čís. 15/1927, a tkví-li v takové úpravě i zažalované soukromoprávní nároky a zejména nárok na doplacení nesprávně vyměřených služebních požitků, jenž je konečným cílem žaloby, mohl se žalobce domáhati nápravy rozhodnutí těchto úřadů správních podle § 105 úst. listiny a zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n. jen, vyhověl-li podmínkám tohoto zákona, zejména též předpisu odst. (1) § 2 dotč. zák., podle něhož jest žalobu podati v zákonné propadné lhůtě 90 dnů ode dne, kdy bylo straně dodáno rozhodnutí správního úřadu, který rozhodoval o soukromoprávním nároku s konečnou platností. Podle žalobních údajů bylo žalobci již v červnu 1929 sděleno konečné rozhodnutí ministerstva železnic písemným výměrem ze dne 16. června 1929, žaloba však byla podána teprve dne 11. února 1930, tedy dávno po uplynutí preklusivní lhůty 90 dnů. Bylo již úvodem zdůrazněno, že k propadné lhůtě musí soudy hleděti z úřadu v každém období sporu a měly tedy již nižší soudy především zkoumati, zda žaloba byla podána včas, t. j. ve lhůtě § 2 odst. (1) zákona čís. 217/1925 sb. z. a n. Ježto — jak doličeno — byla žaloba podána opožděně, stačil již tento důvod k jejímu zamítnutí (srov. Vážný: O ústrojí a příslušnosti soudů 1926, str. 296) i k nevyhovění dovolání).

Čís. 12226.

Služební poměry železničních zaměstnanců.

Vzdal-li se železniční zaměstnanec pro sebe i pro své příslušníky práva, by s ním bylo nakládáno podle pensijního statutu severní dráhy Ferdinandovy, a prohlásil-li, že ode dne 1. ledna 1919 má s ním býti nakládáno výlučně podle předpisů stanov pensijního fondu státních drah, nabyt od 1. ledna 1919 účinnosti jeho opčním prohlášením oznámený přestup do pensijního fondu státních drah a ode dne tohoto přestupu má býti použito při posuzování zaopatřovacích (pensijních) požitků jeho i jeho rodinných příslušníků v ý l u č n ě jen předpisů stanov pensijního fondu státních drah. Vyhrazené započtení doby členství v dřívějším fondu má význam jen při určení celkové doby členství. Ode dne přestupu do pensijního fondu státních drah nabyt zaměstnanec již na základě přijatého opčního prohlášení právního nároku, by byl v tomto fondu posuzován tak, jakoby byl hned od původu jeho členem, a to již od doby, kdy získal členství v pensijním fondu severní dráhy Ferdinandovy.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1932, Rv II 472/31.)

Žalobce byl od 1. ledna 1905 definitivním strojívedcem u bývalé Ferdinandovy severní dráhy a současně byl přijat za člena pensijního fondu oné dráhy B. Po celou tu dobu, až do svého pensionování od 1. května 1928 vykonával žalobce aktivní službu na stroji, načež mu byla přiznána pense ve výši 90.4% pensijní základny 21.600 Kč, tedy 19.526 Kč 40 h. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Pensijním fondu čsl. drah, by žalovaný byl uznán povinným platiti žalobci pensi ve výši 100% pensijní základny 22.000 Kč počínajíc 1. květnem 1928. Žalobce za-